

ارزش‌ها و نگرش‌های جوانان ایران

پیمایش «ارزش‌ها و نگرش‌های جوانان ایران» را معاونت مطالعات و برنامه‌ریزی سازمان ملی جوانان سال ۱۳۸۳ در سطح ملی انجام داده است.

ضرورت پژوهش

پیمایش حاضر جهت دستیابی به این مهم که اساساً ارزش‌های جوانان ایران چیست و چه الگویی را نشان می‌دهد، اجرا شده است. هدف از این مطالعات اطلاع‌یافتن از نگرش‌ها و باورهای عمومی در مورد اساسی‌ترین مسائل اجتماعی است. انجام این‌گونه مطالعات درواقع به‌کارگیری علوم اجتماعی در بررسی آن دسته از روندهای اجتماعی است که سیاست‌گذاری در بخش عمومی به آن‌ها ارتباط می‌یابد. به‌عبارت‌دیگر این مطالعات دستیابی به شاخص‌های مشابه «شاخص‌های اقتصادی» را در حوزه جامعه و فرهنگ ممکن می‌سازد.

مرور منابع مربوط به این‌گونه پیمایش‌ها نشان می‌دهد که این مطالعات به‌طورکلی به‌منظور آزمون کردن فرض‌هایی کلی و یا پیش‌بینی، آینده‌نگری و برنامه‌ریزی برای آینده انجام می‌گیرد:

بخشی از مطالعات مربوط به ارزش‌ها به‌منظور طبقه‌بندی الگوهای کلی نظام ارزشی بین جوانان ۱۵ تا ۲۹ سال و نشان‌دادن تأثیرات توسعه اقتصادی و تکنولوژیک بر ارزش‌های نزد آنان انجام می‌گیرد. در مواردی مطالعه ارزش‌ها به‌منظور پیش‌بینی تغییرات سیاسی و به‌طورکلی تأثیر تحولات محیط اجتماعی بر باورهای سیاسی و فرهنگی عمومی انجام می‌گیرد.

در جامعه‌ای که نزدیک به ۶۰ درصد آن را جمعیت زیر ۳۰ سال تشکیل می‌دهد و به‌طورمطلق جمعیت جوان آن ۳۰ درصد است، اثرگذاری رسانه‌های جمعی و باورهای عمومی بر نقطه‌نظرها و نگرش‌های جوانان شدیداً اثرگذار است و به‌همین سبب برای آنکه ارزش‌ها، حداقل در یک شاخص نسلی به‌صورت نسبی تثبیت شود نیازمند ظرفیت‌سازی و برنامه‌ریزی فرهنگی در یک برهه زمانی طولانی‌مدت است و از آنجایی که در کشورهای درحال توسعه معمولاً شکاف بین‌نسلی حداقل بین دو نسل از چالش‌های جدی فرهنگی و اجتماعی محسوب می‌گردد برای پیمایش جوانان خود را مجهز به ابزارهای شناختی مناسبی مجهز نمود.

در تدارک انجام چنین مطالعاتی در ایران نخستین گام، انجام مطالعات توصیفی اولیه و ایجاد ساختاری است که در دوره‌های معین اطلاعات مربوط به نگرش‌ها و ارزش‌ها را به‌طورمنظم جمع‌آوری کند.

روش تحقیق و جامعه آماری

مطالعه حاضر پیمایشی که با ابزار پرسشنامه در سطح ملی انجام شده است. افراد ۱۵ تا ۲۹ سال خانوارهای معمولی ساکن در تمامی مراکز استان‌های کشور مدنظر این پژوهش بوده است. داده‌های این مطالعه در مهرماه سال ۱۳۸۳ گردآوری شد. تعداد کل نمونه این پژوهش در ۳۰ شهر مرکز استان ۱۵۶۵۰ نفر بوده است.